

บทความวิจัย

เรื่อง ปัจจัยการเจริญเติบโตของเมือง : กรณีศึกษานครคุนหมิง

โดย

นางสาววิลาวัลย์ ทับเงิน

รหัสนักศึกษา 05520584

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่อ้น

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยการเจริญเติบโตของเมือง : กรณีศึกษานครคุนหมิง
ชื่อผู้วิจัย	นางสาววิลาวัณย์ ทับเงิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาติ อุ่ออัน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2555
คำสำคัญ	การขยายตัวของเมือง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจุบันการขยายตัวของเมืองทั่วโลกกำลังได้รับความสนใจ โดยเฉพาะเมืองที่เศรษฐกิจกำลังเจริญเติบโต แต่มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ การศึกษาปัจจัยการขยายตัวของเมือง : กรณีศึกษานครคุนหมิง โดยศึกษาวิวัฒนาการการขยายตัวรูปแบบของเมืองรวมถึงปัจจัยการขยายตัวของเมือง โดยศึกษาจากทฤษฎีการขยายตัวของเมือง แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของจีน นโยบายของรัฐบาลกลางปักกิ่งที่จะมุ่งพัฒนาพื้นที่ด้านตะวันตก สอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองเป็นสิ่งสำคัญ ผลการศึกษาพบว่า วิวัฒนาการของนครคุนหมิงเติบโตจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อสอดคล้องกับการขยายตัวของพื้นที่ในนครแห่งนี้ เพื่อเป็นศูนย์กลางของโลกในด้านเศรษฐกิจ การค้า การเงิน และการท่องเที่ยว รูปแบบการขยายตัวของเมืองเริ่มแรกเป็นไปตามทฤษฎีการขยายตัวของเมือง คือ แกนกลางใจเมือง (Core) จนกระทั่งรัฐบาลได้ริเริ่มนโยบายพัฒนาพื้นที่ด้านตะวันตก นครคุนหมิงจึงได้กลายเป็นเมืองตามทฤษฎีเมืองหลายศูนย์กลาง (Multiple Nuclei) ปัจจัยการขยายตัวของเมืองโดยปัจจัยที่สำคัญ คือ การขยายตัวด้านอุตสาหกรรมที่สอดคล้องด้านการขยายตัวด้านการลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงด้านการขยายตัวด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อขับเคลื่อนการพัฒานครคุนหมิง ซึ่งปัจจุบันยังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ณ ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอย่างมากอันเป็นผลมาจากสภาพสังคมที่มีอัตราการแข่งขันสูงขึ้น จากที่เคยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพก็กลายมาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม ที่เน้นในเรื่องของการค้าและการทำกำไร ส่งผลให้ต้องพัฒนาปัจจัยในการผลิตเพื่อให้สามารถรองรับกับความต้องการได้มากขึ้น จึงทำให้หน่วยงานภาครัฐแต่ละชาติพยายามผลักดันให้เกิดการค้าระหว่างประเทศโดยมีการส่งเสริมให้มีการขยายตัวเมืองขนาดใหญ่ในหลายๆประเทศ ทำให้เกิดชุมชนเมืองขึ้นใหม่ตามเขตชานเมืองที่อยู่โดยรอบ จนเกิดเป็นชุมชนเมืองที่เรียกว่า มหานคร(Metropolis) ซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่ล้อมรอบด้วยเมืองหลายๆเมือง การเติบโตและการกระจายตัวของพื้นที่ที่เป็นมหานครจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นพื้นที่เมืองประเภทใหม่ที่เรียกว่ามหานครหลวง(Megalopolis) (<http://www.dpt.go.th,2555>) ที่จีนประกอบไปด้วยมหานครหลายๆมหานคร นครคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ก็เป็นอีกเมืองหนึ่งที่กำลังขยายตัวเพื่อพัฒนาสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างไม่หยุดยั้ง

คุนหมิงเป็นเมืองทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ที่สะท้อนความเป็นจีนยุคใหม่ได้ดีที่สุด ความเจริญที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทางการขนานนามมองเห็นศักยภาพการค้าในเมืองนี้ คุนหมิงจึงถูกปรับเป็น “เมืองใหม่” ทำให้เมืองนี้กลายเป็นเมืองที่นักธุรกิจต่างชาติเข้ามาลงทุนมากที่สุด โดยเฉพาะนักลงทุนจากอาเซียน ปัจจัยหนึ่งผลักดันให้เมืองเอกของมณฑลยูนนานเติบโตอย่างก้าวกระโดด คือ การทุ่มเม็ดเงินสนับสนุนของรัฐบาลกลางตามนโยบายพัฒนาภาคตะวันตกให้เจริญทัดเทียมกับฝั่งตะวันออก ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมด้านการค้า การลงทุน การสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน หรือแม้แต่การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่ง สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตและทิศทางการพัฒนาของนครคุนหมิง เมืองหลวงของมณฑลยูนนาน แม้นครคุนหมิงจะมีการพัฒนาที่รวดเร็วและต่อเนื่องมาตลอดหลายปี แต่แทนที่จะถึงจุดชะลอลตัว คุนหมิงกลับยังเป็นเมืองที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ในฐานะชุมทางเชื่อมระหว่างจีนตะวันตกกับอาเซียน(<http://oie.go.th,2555>)

โดยลักษณะที่ตั้งของมณฑลยูนนานและนครคุนหมิง มีความได้เปรียบกว่าพื้นที่อื่นๆของประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบกับการผลักดันของรัฐบาลจีนอย่างต่อเนื่องที่จะพัฒนาคุนหมิงเป็น

ประจักษ์ภูมิภาคอื่นๆ ดังนั้น ในอนาคตอันใกล้ นครคุนหมิงจะกลายเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และ โลจิสติกส์ เพื่อเป็นประตูอาเซียนและเอเชียใต้นครคุนหมิง จะกลายเป็นเมืองที่สำคัญที่สุดเมืองหนึ่งในทางด้านตะวันตกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการและทำเลที่ตั้งของนครคุนหมิง
2. เพื่อศึกษารูปแบบการขยายตัวของเมืองในนครคุนหมิง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขยายตัวของนครคุนหมิง
 - 3.1 ทางด้านเศรษฐกิจ
 - 3.2 ทางด้านคมนาคม
 - 3.3 ทางด้านการท่องเที่ยว

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาวิวัฒนาการและทำเลที่ตั้งของนครคุนหมิง
โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา และอินเทอร์เน็ต ในเรื่องเกี่ยวกับนครคุนหมิง ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของนครคุนหมิงที่มีผลต่อเศรษฐกิจ
2. การศึกษารูปแบบการขยายตัวของเมืองในนครคุนหมิง
โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ บทความและอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เข้าใจถึงรูปแบบการขยายตัวของเมืองในรูปแบบต่างๆและนำไปวิเคราะห์ให้เข้ากับบริบทของนครคุนหมิง
3. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของนครคุนหมิง
โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา บทความ ข่าว รายงานประจำปีและอินเทอร์เน็ต เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการขยายตัวของเมืองนครคุนหมิง โดยมีรูปภาพประกอบเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นในปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของคำว่า “ความเป็นเมือง” “การเติบโตของเมือง” และ “ภูมิศาสตร์เมือง”

ราชบัณฑิตยสถาน(2524:409) อธิบายว่า ความเป็นเมือง หมายถึง กระบวนการที่ชุมชนกลายเป็นเมือง หรือเคลื่อนย้ายของผู้คนหรือการดำเนินกิจการงานเข้าสู่บริเวณเมืองหรือการขยายตัวของเมืองออกไปทางพื้นที่ การเพิ่มจำนวนประชากรหรือในการดำเนินกิจการงานต่างๆ มากขึ้น

สติด นิยมญาติ(2526:2) อธิบายว่า ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของ “การกลายสภาพ” (A process of becoming) อย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนสภาพจากสภาวะไร้ความเป็นเมืองไปสู่สภาวะของความเป็นเมือง หรือไม่ก็เปลี่ยนจากสภาวะจากการกระจุกที่มีความหนาแน่นมาก

จูเลียส โกลด์ และ วิลเลียม แอล โคลบ์ (Gould and Kobb1964:739) อธิบายว่า ความเป็นเมือง มีหลายความหมาย ดังนี้

1.1 ความเป็นเมือง อาจหมายถึงการกระจาย(Diffused)ของอิทธิพลสังคมเมือง คำว่า “อิทธิพล” ที่ได้กระจายไปนั้น หมายถึงขนบธรรมเนียมและลักษณะ(Trait) ของเมือง

1.2 ความเป็นเมือง อาจหมายถึง ปรากฏการณ์ของลักษณะสังคมเมืองที่เกิดขึ้น ลักษณะของสังคมเมืองในแง่ประชากร คำนิยามนี้พบเสมอๆ ในหนังสือสังคมวิทยาชนบท กล่าวคือ การปฏิวัติทางด้านวัฒนธรรมในเขตชนบทได้กลายเป็นวัฒนธรรมแบบสังคมเมือง

1.3 นักประชากรศาสตร์เข้าใจความเป็นเมืองว่าเป็นกระบวนการของประชากรที่มารวมกันอยู่อย่างหนาแน่นมีความหมายสำคัญที่ว่า เป็นกระบวนการหนึ่งของการเคลื่อนไหวจากที่ไม่ใช่สังคมเมืองไปเพื่อให้ถึงความสมบูรณ์ของลักษณะเมืองของประชาชนที่มารวมอยู่อย่างหนาแน่น

1.4 ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของการรวมตัวอยู่อย่างหนาแน่นของประชากรซึ่งในอัตราของประชากรในเมือง ต่อประชากรทั้งหมดที่เพิ่มขึ้น

เจ. จอห์น พาเลน (Palen 1987 : 9) อธิบายว่า ความเป็นเมือง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนประชากรของประเทศที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง อันเป็นผลมาจากการที่ประชาชนเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองหรือ ไปตั้งถิ่นฐานอยู่กันหนาแน่นบริเวณใดบริเวณหนึ่งหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นขบวนการซึ่งชนบทเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นเมืองนั่นเอง

การเติบโตของเมือง (Urban Growth) หมายถึง สภาวะที่อัตราการเพิ่มประชากรเมืองเท่ากับ หรือน้อยกว่าอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศ (หรือของภาค) (วิชัย ศรีคำ, 2542: 15)

ภูมิศาสตร์เมือง คำว่า “Urban Geography” หรือ ภูมิศาสตร์เมือง เป็นคำที่มาจากภาษาละติน และภาษากรีกรวมกัน คือ urban เป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า urbs ซึ่งสัมพันธ์กับคำว่า orbis ซึ่งแปลว่า วงกลม ใน Webster’s Dictionary ได้ให้ความหมายของ urban ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์ไว้ว่า ของ สัมพันธ์กับ ลักษณะของ หรือส่วนประกอบของเมือง ส่วน geograghy หรือภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นคำนามนั้นมาจากภาษา กรีกว่า geographie ซึ่งหมายความว่า การบรรยายเกี่ยวกับ โลก(earth description) ดังนั้น Urban Geography หรือภูมิศาสตร์ หรือนครภูมิศาสตร์ จึงหมายถึง การศึกษา การอธิบาย การบรรยาย และ วิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบต่างๆที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเมือง (เสนห์ ญาณสาร, 2549:3-4)

2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

2.1 ที่ตั้งของนครคุนหมิง

เมืองคุนหมิงตั้งอยู่บนที่ราบสูงในมณฑลยูนนาน มีภูเขาล้อมรอบตัวเมือง 3 ด้าน อาณาเขตทิศใต้ ติดกับทะเลสาบ ซึ่งพื้นที่ของมณฑลยูนนานมีขนาดความกว้าง 864.9 กิโลเมตร และยาว 990 กิโลเมตร ภาคเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นที่ราบสูงและลาดต่ำลงมาทางภาคใต้และตะวันออกเฉียงใต้ ความสูงเหนือระดับน้ำทะเลมีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ สูงสุด 6,740 เมตร (ที่อำเภอเต๋อซัน และเขตตี้ซิง) และต่ำสุด 76.4 เมตร (ที่อำเภอเหอโข่ว เขตหงเหอ) ส่วนนครคุนหมิงมีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล เฉลี่ย 1,891 เมตร

2.2 จำนวนประชากรของคุนหมิง

ประชากรคุนหมิงมีทั้งหมด 8,795,000 คน อยู่ในเขตเมือง 3,055,000 คน และเขตปริมณฑล 5,740,000 คน ประชากรคุนหมิงมีรายได้ต่อหัวประมาณ 5,300 หยวน / ปี

2.3 ลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรคุนหมิง

เมืองคุนหมิงซึ่งเป็นเมืองเอกของมณฑลยูนนาน มีความเป็นอยู่ในลักษณะพิเศษฝ่ายตะวันออกของคนจีน ไม่ว่าจะเป็น บ้านเรือน การกิน การดื่ม เสื้อผ้าอาภรณ์ การแต่งตัวหรือการบันเทิง พิธีเฉลิมฉลองต่างๆ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงให้เห็นถึงสังคมและสภาพความเป็นจริงของคนจีนที่มีเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมอันดั้งเดิม

2.4 อาชีพหลักและการค้าขาย

เมืองคุนหมิงเป็นตลาดใหญ่สำหรับสินค้านำเข้าและบริการจากทั่วโลก ซึ่งเป็นสินค้าที่ผลิตโดยผู้ประกอบการลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในคุนหมิง จนกลายเป็นตลาดค้าปลีกอันดับหนึ่งของประเทศจีน นอกจากนี้ ยังมีร้านค้าปลีกสมัยใหม่หลายแห่งและกลุ่มซูเปอร์มาร์เก็ตพร้อมกับร้านสะดวกซื้อ ไว้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปด้วย นอกจากนี้ ยังมีการเติบโตของร้านอาหารนานาชาติอย่างรวดเร็ว เช่น แมคโดนัลด์ เคเอฟซีและ พิซซาฮัท รวมถึงหลุยส์วิตตองที่เพิ่งเปิดร้านในคุนหมิง ซึ่งเป็นหนึ่งใน 16 แห่งทั่วประเทศ ซ็อบปิ้งเซ็นเตอร์ในใจกลางเมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว และยังเป็นที่ตั้งของร้านสินค้าระดับหรูหรราราคาแพง แบรินด์หรูจากประเทศฝรั่งเศส อิตาลี เช่น ชัลวาโตเร เฟอรากาโม ชาเนล แอร์เมส มองต์บล็อง เป็นต้น และยังมีตัวแทนจำหน่ายบริษัทรถยนต์หรูหรานใน คุนหมิง ได้แก่ เมอเซเดส เบนซ์ มาเซอราติ เลิกซ์สและปอร์เช่ เป็นต้น

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎีการขยายตัวของเมือง

ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการทางนิเวศวิทยาอย่างหนึ่งที่มีรูปแบบการใช้ที่ดินและการขยายตัวของเมืองแตกต่างกันออกไป รูปแบบของกระบวนการทางนิเวศวิทยาที่นิยมนำมาใช้อธิบายการขยายตัวของความเป็นเมืองมี 4 ทฤษฎีหลักดังนี้ (Wilson and Schultz, 1978 : 42-47)

3.1.1 ทฤษฎีรูปดาว (Star theory) ริชาร์ด เอ็ม ฮูร์ด (Richard M. Hurd) อธิบายว่า การขยายตัวของเมืองนั้นเกิดมาจากบริเวณศูนย์กลางของเมืองที่เป็นที่รวมของเส้นทางคมนาคมสายหลักของเมือง อิทธิพลของเส้นทางคมนาคมจะมีผลทำให้เมืองขยายตัวออกไปตามเส้นทางรถยนต์ รถใต้ดิน และรถไฟ ประชาชนส่วนใหญ่จะนิยมอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นบริเวณใกล้เคียงกับเส้นทางคมนาคมดังกล่าวใน ระยะที่สามารถเดินไปถึงได้สะดวก ต่อมาภายในเมืองได้มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมดีขึ้น ประชาชน ภายในเมืองนิยมใช้รถยนต์กันมากขึ้น พื้นที่ว่างที่อยู่ระหว่างเส้นทางคมนาคมก็จะมีประชาชนเข้าไป อาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นมากขึ้น พื้นที่ว่างดังกล่าวก็เชื่อมต่อกันเป็นพื้นที่เดียวกัน

3.1.2 ทฤษฎีวงแหวน (Concentric Zone Theory) เออร์เนสต์ ดับบิว. บัวร์เกสส์ (Ernest W. Burgess) อธิบายว่า การขยายตัวของเมืองจะมีลักษณะเป็นรูปแบบวงแหวน เป็นรัศมีวงกลมต่อเนื่องจาก เขตศูนย์กลาง และแบ่งพื้นที่ของเมืองออกเป็น 5 เขต ดังนี้

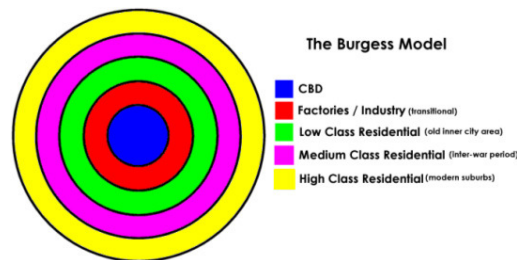
เขตที่ 1 เป็นเขตศูนย์กลางธุรกิจ (The Central Business District : C.B.D.) ประกอบด้วยร้านค้า ห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ โรงแรม ธนาคาร และสำนักงานทางเศรษฐกิจ การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น เป็นเขตที่มีคนหนาแน่นเวลากลางวันเพื่อทำธุรกิจและงานตามหน่วยงานต่าง ๆ มีคนจำนวนน้อย ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่อย่างถาวร เพราะส่วนใหญ่จะเดินทางไปพักอาศัยอยู่ที่เขตรอบนอก

เขตที่ 2 เป็นเขตศูนย์กลางการขนส่ง (The zone in transition) หรือบางครั้งอาจเรียกว่าเป็นเขต ขยายส่งและอุตสาหกรรมเบา (Wholesale and light manufacturing zone) รวมทั้งเป็นย่านโรงงาน อุตสาหกรรมเก่า ๆ เป็นเขตที่มีปัญหาสังคมจำนวนมาก เช่น มีอัตราของการก่ออาชญากรรมสูง เป็น บริเวณของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่อพยพมาจากชนบท พักอาศัยอยู่ในบ้านราคาถูกและทรุดโทรมใกล้ ๆ โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงาน แต่เมื่อคนกลุ่มนี้มี ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ก็จะย้ายออกไปอยู่ในที่แห่งใหม่ กรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินในเขตนี้จะเป็นของชนชั้นสูงที่ดำเนินกิจการในลักษณะของการให้ผู้อื่นเช่า ผู้พักอาศัยในเขตนี้มีจำนวนน้อยที่มี ที่ดินเป็นของตนเอง

เขตที่ 3 เป็นเขตที่อยู่อาศัยของกรรมกรและผู้ใช้แรงงาน (The zone of workingmens' homes) ที่ ย้ายออกมาจากเขตศูนย์กลางการขนส่ง สภาพที่อยู่อาศัยของคนในเขตนี้จะมีสภาพดีกว่าคนที่อาศัยอยู่ใน เขตศูนย์กลางการขนส่ง บ้านเรือนจะปลูกอยู่ในระยะห่างกันไม่ชิดติดกันเหมือนกับสลัม และเมื่อ ครอบครัวยุคใหม่มีฐานะดีขึ้นก็จะย้ายออกไปอยู่ในเขตชนชั้นกลางต่อไป

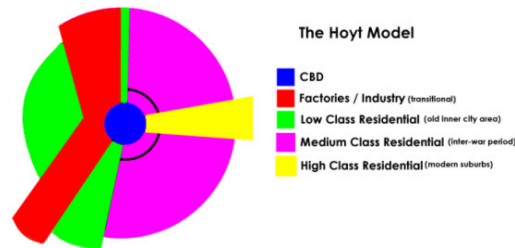
เขตที่ 4 เป็นเขตชนชั้นกลาง (The middle class zone) มีที่พักอาศัยประเภทห้องชุด โรงแรม บ้านเดี่ยวสำหรับครอบครัวเดี่ยว ผู้อาศัยอยู่ในเขตนี้ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง เจ้าของธุรกิจขนาดเล็ก ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ พ่อค้า และรวมถึงชนชั้นผู้บริหารระดับกลาง

เขตที่ 5 เป็นเขตที่พักชานเมือง (The commuters' zone) มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกอาศัยในการเดินทางเข้าไปทำงานหรือประกอบธุรกิจในเมือง เขตนี้จะมีทั้งชนชั้นกลางก่อนข้างสูง และชนชั้นสูงที่เดินทางด้วยรถประจำทางและรถส่วนตัวเข้าไปทำงานเมืองและกลับออกมาพักอาศัยในเขตนี้

3.1.3 ทฤษฎีเสี้ยววงกลม (Sector theory) โฮเมอร์ ฮอยต์ (Homer Hoyt) อธิบายว่า รูปแบบของการขยายตัวของเมืองจะเหมือนกับเสี้ยววงกลมหรือรูปขนมพาย (Pie-shaped) และในแต่ละเมืองจะพบว่า การขยายตัวของเมืองออกไปยังพื้นที่ด้านนอกจะเป็นรูปเสี้ยววงกลมหนึ่งเสี้ยววงกลมหรือมากกว่าหนึ่งเสี้ยววงกลม และการขยายตัวของเมืองจะมีลักษณะดังนี้

1. การขยายตัวของเมืองจะขยายออกไปตามเส้นทางการคมนาคมขนส่ง ที่เชื่อมไปยังศูนย์กลางทางการค้าและที่อยู่อาศัยบริเวณอื่น ๆ
2. การขยายตัวของเมืองจะขยายออกไปตามพื้นที่สูงและแม่น้ำ ลำคลอง ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรม
3. การขยายตัวของเมืองจะขยายออกไปตามที่อยู่อาศัยของชุมชนชั้นสูงของสังคมห้องพักอาศัยราคาสูงมักจะเกิดขึ้นบริเวณย่านธุรกิจใกล้ ๆ กับเขตที่อยู่อาศัยเก่า
4. เขตที่อยู่อาศัยเก่าเช่าราคาสูง จะตั้งอยู่ติดกับเขตที่อยู่อาศัยเก่าเช่าราคาปานกลาง

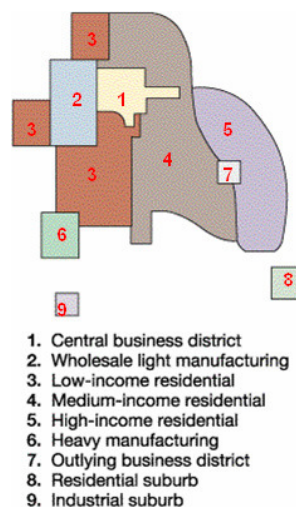

3.1.4 ทฤษฎีหลายจุดศูนย์กลาง (Multiple-nuclei theory) ชวนซี ดี. แฮร์ริส และเอ็ดวาร์ด แอล. อัลล์แมน (Chauncy D. Harris and Edward L. Ullman) อธิบายว่า การขยายตัวของเมืองเกิดมาจากหลายจุดศูนย์กลาง ไม่ได้เกิดมาจากศูนย์กลางที่ใดที่หนึ่งเพียงแห่งเดียว เพราะในยุคปัจจุบันเมืองอุตสาหกรรมมีการพัฒนาศูนย์กลางด้านธุรกิจ ศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรม และศูนย์กลางด้านที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นจากหลายแห่ง แฮร์ริสและอัลล์แมน ได้เสนอแนวความคิดการขยายตัวของเมืองว่าเกิดจากหลายจุดศูนย์กลางมี 4 ประการดังนี้

1. ธุรกิจแต่ละประเภท มีความต้องการใช้ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกัน ธุรกิจที่ต้องการใช้ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกัน จะมารวมตัวอยู่บริเวณที่มีทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ใช้เหมือนกัน เช่น เขตค้าปลีกจะตั้งอยู่ในทำเลที่ลูกค้าสามารถเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าได้ง่ายและสะดวกจากทุกทิศทางของเมือง เขตเมืองท่าจะตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำหรือทะเล เขตอุตสาหกรรมหนักเป็นเขตที่ต้องการพื้นที่ขนาดใหญ่ที่ติดกับเส้นทางคมนาคมขนส่ง เช่น แม่น้ำทะเล ถนน หรือใกล้กับเส้นทางรถไฟเพื่อสะดวกในการขนส่ง เป็นต้น
2. ธุรกิจที่เหมือนกันมักจะมีการรวมตัวอยู่บริเวณเดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงการค้าจากการเปรียบเทียบและเลือกซื้อสินค้าของลูกค้า เช่น ตัวแทนจำหน่ายรถยนต์จะไปรวมกลุ่มเป็นย่านขายรถยนต์ ทำให้ผู้ซื้อสามารถเปรียบเทียบคุณสมบัติและราคากับผู้ค้ารายอื่น ๆ ได้ง่าย
3. การใช้ที่ดินของธุรกิจที่แตกต่างกันทำให้เกิดความขัดแย้งต่อกันและไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้ เช่น พื้นที่สำหรับอยู่อาศัยไม่สามารถอยู่ในบริเวณเดียวกับเขตอุตสาหกรรม เพราะ พื้นที่สำหรับอยู่อาศัยต้องการความสงบ มีการขนส่งที่ดี และไม่มีปัญหามลภาวะ แต่เขตอุตสาหกรรมเป็นเขตที่มีเสียงดัง มีการขนส่งและใช้ยานพาหนะทั้งวัน และมีปัญหามลภาวะ

4. บริเวณที่มีราคาที่ดินสูงมากเป็นอุปสรรคทำให้ธุรกิจบางประเภทไม่สามารถเข้าไปทำธุรกิจได้ เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ดินในราคาแพงทำให้ไม่คุ้มกับการลงทุนและผลกำไรที่ได้รับ นักลงทุนจึงต้องหาทำเลที่ตั้งแหล่งใหม่ที่เหมาะสมกับธุรกิจของที่จะดำเนินการ

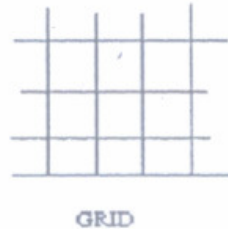
สรุปได้ว่า ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการที่ประชากรมาอยู่รวมกันมากขึ้น ทั้งด้านจำนวน และความหนาแน่น ณ บริเวณใดบริเวณหนึ่ง อันเป็นผลทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรเหล่านั้น เปลี่ยนไปสู่วิถีชีวิตแบบเมือง

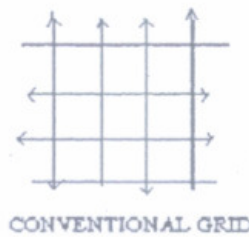
3.2 รูปแบบการขยายตัวของเมือง

รูปแบบการขยายตัวของเมืองเกิดจากการศึกษาถึงการตั้งถิ่นฐาน เกี่ยวกับกระบวนการเกิดเป็นเมืองและการขยายตัวของเมือง ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการขยายตัวของเมืองมักเกิดจากอิทธิพลของพัฒนาการด้านการคมนาคมขนส่ง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้งถิ่นฐานที่ต้องการความสะดวกในการเข้าถึง และเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม รูปแบบการขยายตัวของเมืองแยกออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

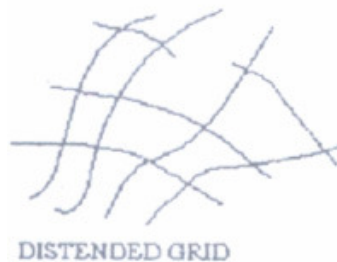
3.2.1 รูปแบบตาราง (Grid Pattern)

รูปแบบตาราง (Grid Pattern) เป็นรูปแบบการขยายตัวที่มีโครงข่ายของถนนตารางจะส่งผลทำให้รูปแบบของเมืองถูกแบ่งเป็นบล็อก (Block) อาจเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หรือ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปแบบการขยายตัวแบบตาราง มีดังนี้

Conventional Grid เป็นรูปแบบการขยายตัวที่มีระเบียบแบบแผนอย่างต่อเนื่องออกไป ในทุกทิศทางของเมือง อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านกายภาพมีน้อย หรือเมืองขยายตัวบนที่ราบ

Distend Grid มีการขยายตัวแบบบิดเบี้ยวไปตามข้อจำกัดของลักษณะภูมิประเทศ แต่ยังคงรูปแบบตารางเป็นบล็อก (Block) ไว้ ถึงแม้จะไม่เป็นรูปทรงเรขาคณิตที่แน่นอนก็ตาม

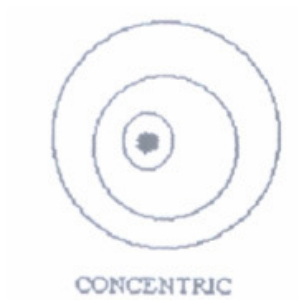
Grid Transected เป็นรูปแบบการขยายตัวของชุมชนเมือง บนพื้นที่เดิม โดยมีการตัดถนนผ่านเข้าสู่ศูนย์กลางเมือง เพื่อความสะดวกในการสัญจร และลดปัญหาด้านการจราจร

Super Block เป็นการขยายตัวบนบล็อกเดิม มักพบในเมืองขนาดใหญ่ ต้องการพื้นที่ต่อเนื่องมากกว่าหนึ่งบล็อก ภายในบล็อกจัดรูปแบบ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรม

อย่างไรก็ตามรูปแบบการขยายตัวของเมืองแบบตาราง มีข้อดี ได้แก่ ง่ายและสะดวกในการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชนเมือง และเอื้ออำนวยต่อรูปแบบทางสถาปัตยกรรมในด้านการจัดวางอาคาร อีกทั้งเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวในอนาคตได้ดี แต่ในทางกลับกัน ข้อเสียของระบบตารางนี้คือเป็นรูปแบบที่ตายตัว ขาดอิสระในการจัดวาง ทำให้เกิดรูปแบบที่ซ้ำซากจำเจ ตลอดจนมีปัญหาด้านจุดตัดของถนน ซึ่งมีผลต่อระบบการสัญจรของเมืองได้

3.2.2 รูปแบบวงแหวน (Concentric Pattern)

เป็นรูปแบบการขยายตัวของเมือง ที่พัฒนาการ มาจากรูปแบบเมือง ที่เป็นแบบวงแหวนเดิม โดย บริเวณศูนย์กลางเมือง มักมีการกระจุกตัวกัน อย่างหนาแน่น และค่อยๆ ขยายตัวออกไป ในลักษณะของวงแหวน โดยแนวถนน จะแบ่งพื้นที่ของเมืองออกเป็นส่วนๆ รูปแบบ วงแหวนมีการขยายตัว ดังนี้

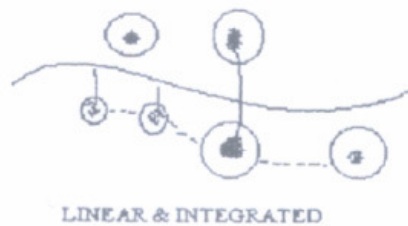
Concentric Highway เป็นรูปแบบการขยายตัว โดยมีการตัดถนนเป็นแนวแแกนรัศมีออกจากศูนย์กลางเมือง หรือเข้าไปยังศูนย์กลางเมือง เพื่อความสะดวกในการเข้าถึง

Circuitous By Pass เป็นรูปแบบการขยายตัว ที่มีการตัดแนวถนนใหม่ในรูปแบบของ ทางเลี้ยวเมือง (By Pass) หรือทางอ้อมเมือง (Circuitous) เพื่อจัดการจราจร ที่ไม่มีกิจกรรมที่ ต้องติดต่อกับ ศูนย์กลางเมือง ให้ใช้เส้นทางอ้อมออกไป

รูปแบบการขยายตัวของเมืองแบบวงแหวนนี้ นับเป็นรูปแบบการตั้งถิ่นฐานที่มีการเกาะกลุ่มกันอย่างหนาแน่น บริเวณศูนย์กลางเมือง และจะเบาบางลงในบริเวณที่ตัดออกมา จึงนับเป็นข้อดีสำหรับการจัดแบ่งการใช้ที่ดินให้เป็นสัดส่วน เป็นระบบ และสามารถเชื่อมโยง การใช้ประโยชน์ที่ดินทุกส่วน ได้สะดวกรวดเร็ว ด้วยถนนรัศมี แต่ข้อเสียของระบบวงแหวน ได้แก่ ความแออัดคับคั่งของการจราจร ที่มุ่งสู่ศูนย์กลางเพียงอย่างเดียว และทำให้บางครั้งระยะการเดินทางเชื่อมโยง ต้องอ้อมวงแหวนไปทำให้ เสียเวลาในการเดินทางเช่นกัน

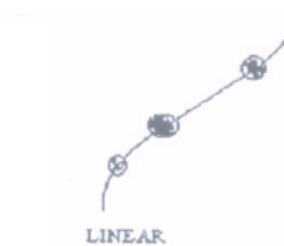
3.2.3 รูปแบบขยายตัวในแนวยาว (Linear Pattern)

เป็นรูปแบบการขยายตัว ที่มีพัฒนาการมาจาก การตั้งถิ่นฐานตามแนว เส้นทางคมนาคม หรือเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบ ระหว่างหุบเขา ริมน้ำ ซึ่งการขยายตัว ถูกจำกัดด้วยลักษณะ ทางด้านกายภาพ มีรูปแบบดังนี้

Linear and Concentric เป็นรูปแบบการขยายตัวของ การเชื่อมโยงกลุ่มเมืองขนาดเล็กๆ เข้าด้วยกัน ด้วยเส้นทางเดียว อาจเป็นรูปแบบกลุ่มเมืองตามแนวชายฝั่งทะเล หรือที่ราบ ระหว่างหุบเขา เป็นต้น

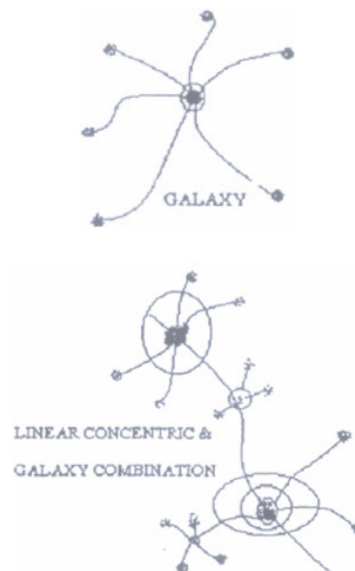

Linear and Integrated System Movement เป็นรูปแบบการเชื่อมโยง กลุ่มเมืองเข้าด้วยกัน ด้วยเส้นทางสัญจรหลัก และมีเส้นทางย่อยตัด แยกเข้าสู่กลุ่มเมืองเล็กๆ ที่อยู่ลึกเข้าไปใน แผ่นดิน (Hinterland)

สำหรับรูปแบบการใช้ที่ดินแบบเชิงเส้น นับว่าสามารถเชื่อมโยงชุมชนขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี โดยประชากรจากเมืองเล็กๆ สามารถเดินทางเข้าสู่ศูนย์กลาง ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ได้โดยสะดวก แต่มีข้อจำกัดคือรูปแบบการขยายตัวของเมือง ถ้าเมืองมีขนาดใหญ่มากขึ้น ย่อมมีแนวการขยายตัวเชิงเส้นที่ยาวขึ้น ทำให้เกิดปัญหาด้านระยะทางกับการลงทุนพัฒนา ด้านบริการพื้นฐาน ที่สิ้นเปลืองมากกว่า

รูปแบบเมืองแบบอื่นๆ และทำให้เกิดปัญหาการสัญจรผ่านชุมชน ซึ่งอาจเกิดอันตรายจากความเร็วและปัญหาด้านการจราจรติดขัดของขบวนรถได้

3.2.4 รูปแบบกลุ่มดาว (Galaxy Pattern)

เป็นรูปแบบการกระจายตัวของเมืองที่มีการ พัฒนามาจากรูปแบบดวงดาว (Star Pattern) โดยเมื่อเมืองมีขนาดใหญ่ขึ้น จนศูนย์กลางเมือง ที่เดิมมีแห่งเดียว ไม่สามารถให้บริการแก่ชุมชน ที่ขยายไปได้อย่างทั่วถึง อันเนื่องมาจาก ระยะทาง จะทำให้เกิดการพัฒนาตัวของระบบ ชุมชนเมืองในรูปแบบของศูนย์กลาง ระดับท้องถิ่นขึ้น ทำให้การกระจายตัวของชุมชน เมืองมีความหนาแน่นสม่ำเสมอมากกว่าแบบ ดวงดาว และสามารถทำหน้าที่ให้บริการ ได้ ทั่วถึงพื้นที่

ผลการศึกษา

1. วิวัฒนาการของเมืองในนครคุนหมิง

นครคุนหมิง เมืองหลวงแห่งยูนนาน เป็นเมืองท่าใหญ่อันดับ 4 ของจีนรองจากเซี่ยงไฮ้ ปักกิ่ง และ กวางโจว ที่ทางการจีนหมายมั่นให้เป็นประตูการค้าทางตะวันตก หลังพัฒนาเส้นทาง R3A เชื่อมกับ ไทย ลาว เวียดนาม ลงสู่อาเซียน วางเป้าหมายสู่ฮับโลจิสติกส์ ค่าขายกับพันธมิตรที่ต้องการเข้าสู่ตลาดจีน มีพลเมืองราว 4 ล้านคน ที่ยึดอาชีพการค้าในคุนหมิง ขณะที่ประชากรในยูนนาน มี 45 ล้านคน มองเห็นกลุ่มทางการค้า พอๆ กับนักธุรกิจต่างชาติ ที่ต้องการเข้ามาเจาะตลาดแห่งนี้ ดังนั้นในแต่ละวัน

นอกจากแผงขายสินค้าทั่วไปริมถนน ภาพคนขี่จักรยาน เรขายสินค้า ยังคงมีให้เห็น เพราะมันคือวัฒนธรรมขายของดั้งเดิม ที่คนคุณหมิงกระทำมาตั้งแต่อดีต

แต่เมื่อเข้าสู่โลกการค้าเสรี ทางการณ์ยาวนานมองเห็นศักยภาพการค้าในเมืองนี้ คุณหมิงจึงถูกปรับปรุงขึ้นใหม่เป็น “เมืองใหม่” พร้อมๆ กับการวางโครงสร้างพื้นฐานสำคัญอย่างสนามบิน โครงการรถไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่คาดว่าจะอีก 2 ปีแผนก่อสร้างทุกอย่างจะเสร็จสิ้น เพื่อให้ “เมืองท่า” แห่งนี้ รองรับการค้าที่จะหลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจของคนหมิงที่มีการขยายตัวอย่างมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา คือ การทำเหมืองแร่ โรงงานไฟฟ้าพลังน้ำ ยา อสังหาริมทรัพย์ และค้าปลีก

ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมาคุณหมิงกำลังมุ่งสู่ “นครคุณหมิงใหม่” โดยมีเป้าหมายในการเป็นเมือง ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการค้าในภูมิภาค โดยคุณหมิงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากที่สุด เพื่อที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมต่อไป

ในปี 2553 คุณหมิงได้ทำการค้ากับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งหมด 205 ประเทศ โดยมีมูลค่าการค้ากับกลุ่มลาตินอเมริการวม 1,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่มูลค่าการค้ากับกลุ่มประเทศในทวีปเอเชียรวม 5,060 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตลาดการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญของนครคุณหมิงกระจายตัวอยู่ในภูมิภาคเอเชีย โดยคู่ค้าสำคัญ 5 อันดับแรก คือ กลุ่มประเทศอาเซียน สหภาพยุโรป เปรู อินเดีย และออสเตรเลีย

ปี 2554 เป็นปีแรกของ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ฉบับที่ 12 (ปี 2554 – 2558)” ซึ่งถือเป็นปีสำคัญที่มณฑลยูนนานจะเร่งส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและกระตุ้นการพัฒนาให้ตนเองกลายเป็น “ป้อมปราการด่านแรก” ของจีนที่เปิดออกสู่ต่างประเทศโดยด่านศุลกากร นครคุณหมิงดำเนินมาตรการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เศรษฐกิจและสังคมของมณฑลยูนนานเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วคุณหมิงได้ตั้งเป้าหมายที่จะส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่และกาก่อสร้างเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น

โดยเมื่อถึงปี 2558 คาดว่ามูลค่าการลงทุนในทรัพย์สินถาวรด้านอุตสาหกรรมของนครคุณหมิงจะสูงถึง 150,000 ล้านดอลลาร์ อีกทั้งเมื่อถึงปี 2558 มูลค่าเพิ่มด้านอุตสาหกรรมของนครคุณหมิงจะมีจำนวนสูงถึง 180,000 ล้านดอลลาร์ (<http://www.oie.go.th,2555>)

2. รูปแบบของเมืองในนครคุนหมิง

รูปแบบของเมืองในนครคุนหมิง รูปแบบและลักษณะการขยายตัวของเมืองก่อนมีนโยบาย “มุ่งตะวันตก : Go West Policy” ของรัฐบาลกลางปักกิ่ง เป็นรูปแบบแกนกลางใจเมืองมีความหนาแน่นอยู่เพียงใจกลางเมือง อุตสาหกรรมหลักของคุนหมิงจึงเน้นการท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากทำเลที่ตั้งซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจึงถูกมองข้ามและไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในปลายทศวรรษที่ 90 มากนัก เนื่องจากมีข้อจำกัดทางพื้นที่ ต่อมาเมื่อนายจูเหรงจี เข้ามาเป็นรัฐบาลกลางปักกิ่งจึงเกิดนโยบาย “มุ่งตะวันตก : Go West Policy” ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างกว้างขวางในพื้นที่ทางตะวันตกของประเทศ ซึ่งมีพื้นที่คิดเป็น 2 ใน 3 ของประเทศ หนึ่งในนั้นรวมถึงนครคุนหมิงด้วย นครคุนหมิงได้พัฒนาเขตเมืองต่าง ๆ จนกลายเป็นเมืองหลายศูนย์กลาง (Multiple Nuclei) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น ตามทฤษฎีของโฮชนซี แฮร์ริส (Harris) และเอ็ดเวิร์ด อัลล์มาน (Ulman) ซึ่งเชื่อว่าแต่ละเมืองจะมีอำนาจดึงดูดทำให้เกิดย่านต่างๆขึ้น โดยตามรูปแบบของทฤษฎีเมืองหลายศูนย์กลางดังกล่าว ตัวอย่างดังนี้

1. เขตศูนย์กลางเฉพาะเพื่อการขนส่ง โลจิสติกส์ คือ เขตเกาซิน เขตไคฟา และเขตสวี่นเตี้ยน
2. เขตศูนย์กลางทางด้านการท่องเที่ยว คือ เขตต้าลี่ เขตลี่เจียง
3. เขตอุตสาหกรรมหลัก คือ เขตตงชวาน เขตเก้อจั่ว

3. ปัจจัยการขยายตัวของนครคุนหมิง

เนื่องจากการขยายตัวของเมืองคุนหมิงมีอย่างต่อเนื่อง แต่ครั้งก็เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่ จึงก่อให้เกิดปัจจัยที่เกิดการขยายตัวดังนี้

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

คุนหมิงเป็นแหล่งผลิตเกลือและฟอสเฟตที่ดีที่สุดของจีน เนื่องจากตัวเมืองตั้งอยู่ในส่วนที่ห่างไกลของประเทศ และยังมีการผลิตยาสูบ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับมณฑลและประเทศจีนอีกด้วย สำหรับภาคเกษตร เกลือและฟอสเฟตเป็นผลิตผลที่ทำรายได้ให้กับคุนหมิงมากที่สุด และยังมีผลไม้ของยูนนานและมณฑลภาคตะวันตกอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างจาก

ตลาดภาคตะวันออก (เชียงใหม่ กวางโจว เล็นจิ้น ฯลฯ) ของจีน สำหรับภาคอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่สำคัญคืออุตสาหกรรมเครื่องจักรกล โลหะ อุปกรณ์เคมี อาหาร สิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง สารเคมี การผลิตเหล็กกรรมและปูนซีเมนต์ ทองแดง ตะกั่ว สังกะสีและแร่เหล็กที่ขุดบริเวณไคส์เคียงและอื่น ๆ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลนับว่าเป็นหลักของภาคอุตสาหกรรมในคุนหมิง โดยมีมูลค่าส่งออกเป็น 1 ใน 4 ของผลผลิตอุตสาหกรรมทั้งหมดในยูนนาน นอกจากนี้ ยังเป็นฐานการผลิตที่ใหญ่ที่สุดของวัตถุดิบในการผลิตผงซักฟอกสังเคราะห์และปุ๋ยฟอสเฟตอีกด้วย สำหรับภาคท่องเที่ยว/บริการ การที่จีนเริ่มเปิดเสรีการทำธุรกิจสถาบันและบริการทางการเงินให้แก่ต่างชาติ โดยเริ่มผ่อนคลายนในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ซึ่งคุนหมิงมีธนาคารสาขาของไทย 2 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทยและกสิกรไทย สำหรับการท่องเที่ยว คุนหมิงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มและข้อได้เปรียบที่เหนือกว่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวและรีสอร์ท มีแหล่งท่องเที่ยวไม่ซ้ำกันในทุกสี่ฤดู ปัจจุบันนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลกได้จัดทัวร์ไปคุนหมิง และมีการจัดตั้งความสัมพันธ์ระหว่างมิตรกับหลาย ๆ เมืองในโลก โดยการส่งเสริมความเข้าใจร่วมกัน พร้อมกับแลกเปลี่ยนมิตรภาพและความร่วมมือในทุกสาขา

(<http://www.oie.go.th,2555>)

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา GDP ของมณฑลยูนนานมีมูลค่ามากกว่า 340 พันล้านหยวน อัตราการว่างงานในเมืองลดลงเหลือร้อยละ 4.3 โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อหัว (GDP per capita) สูงกว่า 900 ดอลลาร์สหรัฐ รายได้ทางการคลังของรัฐบาลมีมูลค่า 70 พันล้านหยวน มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมคือ 100 พันล้านหยวน คิดเป็นร้อยละ 34.2 ของ GDP ของมณฑลยูนนาน มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ สูงถึง 15.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อุตสาหกรรมภาคบริการเติบโตขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี อุตสาหกรรมยาสูบทำรายได้ให้มณฑล 200 พันล้านหยวน รายได้จากการเดินทางและท่องเที่ยวเท่ากับ 40 พันล้านหยวน โดยมีนักท่องเที่ยวในประเทศจำนวน 67 ล้านคน และจากต่างประเทศจำนวน 1.5 ล้านคน พลังงานไฟฟ้าสำรองเพิ่มขึ้น 57 ล้านกิโลวัตต์ มีการว่าจ้างแรงงาน 1 ล้านคน มีการฝึกอบรมแรงงานที่มาจากชนบท มีการปรับปรุงระบบสวัสดิการสังคม โดยใช้เงิน 64 พันล้านหยวน

3.2 ด้านคมนาคม

ภายใต้ต้นนโยบายมุ่งตะวันตกของสาธารณรัฐประชาชนจีนจะใช้งบประมาณลงทุนในส่วน of สาธารณูปโภคเป็นส่วนใหญ่ ในนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน จะมีการลงทุนสร้างสนามบินใหม่ในนคร

นครคุนหมิง เส้นทางถนนเชื่อมไปยังเมืองต่างๆ ในสาธารณรัฐประชาชนจีน และสร้างเส้นทางเชื่อมระหว่าง นครคุนหมิงกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน และมีแผนการเชื่อมเส้นทางไปยังเอเชียใต้และยุโรป แผนการ สร้างเส้นทางรถไฟเชื่อมไปยังภูมิภาคต่างๆ เช่นเดียวกับถนน โดยปัจจุบันได้เริ่มก่อสร้างเส้นทางรถไฟจาก นครคุนหมิง ลงไปทางใต้ของมณฑลยูนนานด้านเมืองสิบสองปันนาและเมืองเต๋อหง แผนการสร้างทาง รถไฟความเร็วสูงระหว่างนครคุนหมิงไปยัง มหานครเชียงใหม่ ที่คาดว่าจะมีการสร้างแล้วเสร็จในปี 2015 ส่วนภายในนครคุนหมิงได้สร้างรถไฟลอยฟ้าและรถไฟฟ้าใต้ดิน 6 เส้นทาง เพื่อรองรับการขยายตัวทาง เศรษฐกิจของนครคุนหมิง

การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคม คือ มีแผนพัฒนากิจการด้านโลจิสติกส์โดยระบุว่า ในช่วง “แผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12” เป้าหมายใหญ่ของการพัฒนากิจการด้านโลจิสติกส์สมัยใหม่ของ นครคุนหมิง คือ พัฒนานครคุนหมิงให้เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญของระบบสายโซ่อุปสงค์และอุปทานของ ระบบโลจิสติกส์โลก โดยสร้างสรรค์ให้เป็นศาสตร์ 10 ประเภท ส่งเสริมการพัฒนาตลาดโลจิสติกส์ เฉพาะกิจจำนวนหนึ่ง เน้นให้ความช่วยเหลือการพัฒนาโลจิสติกส์ในกิจการสำคัญ 10 สาขา ให้การแนะ แนวการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรเครื่องยนต์ด้าน โลจิสติกส์ 5 ประเภท อย่างแข็งขัน สร้าง ฐานเครือข่ายสารสนเทศเมืองท่าทางบกระหว่างประเทศของ นครคุนหมิง สร้างเส้นทางสัญจร โลจิสติกส์จำนวน 9 สายใหญ่ ที่เชื่อมต่อทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พัฒนาระบบเครือข่ายโครงสร้าง พื้นฐานโลจิสติกส์ให้มีความสมบูรณ์ สร้างสรรค์เขตกระจายสินค้าบริการด้าน โลจิสติกส์ 4 แห่ง จุดเชื่อมต่อ โลจิสติกส์เชิงยุทธศาสตร์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง และย่านการพัฒนาเฉพาะกิจโลจิสติกส์ 4 แห่ง

แผนพัฒนาโลจิสติกส์ฉบับนี้มีเนื้อหาครบถ้วน โครงสร้างสมบูรณ์ สอดคล้องกับหลักทาง วิทยาศาสตร์มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถปฏิบัติได้จริง เป็นผลงานแผนการพัฒนามีมาตรฐานแนว หน้าของประเทศจีนฉบับหนึ่งในบรรดาแผนการพัฒนากิจการด้าน โลจิสติกส์ของตัวเมือง แนวความคิดพื้นฐานในการสร้างสรรค์เขตเศรษฐกิจเมืองท่าทางบกระหว่างประเทศประจำคุนหมิงของ จีนระบุไว้ใน “แผนโลจิสติกส์” นั้น เป็นการบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมและ เสาหลักค้ำจุนหลักของ การดำเนินยุทธศาสตร์ “หัวหาด” ของมณฑลยูนนาน และยังเป็นใจกลางเส้นทางสัญจรระหว่างประเทศ สำคัญที่มณฑลยูนนานจะสร้างเพื่อมุ่งสู่เอเชียอาคเนย์ และเอเชียใต้

3.3 ด้านการท่องเที่ยว

ยูนนานเน้นเรื่องการท่องเที่ยว เพราะยูนนานมีทิวทัศน์ที่หลากหลายและสวยงาม อากาศเย็นสบาย ชนกลุ่มน้อยก็หลากหลายและมีสีสัน ค่าครองชีพถูก ธุรกิจท่องเที่ยวช่วยกระจายรายได้ให้กับคนทุกระดับ ทั้งมณฑล นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ส่วนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเป็นคนจีนจากฮ่องกงและไต้หวัน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่ชาวจีนมีไม่ถึง 1 ล้านคน เพราะยังมีหลายปัจจัยซึ่งยังไม่สะดวกพอ เช่น ความไม่รู้ภาษาอังกฤษ การบริการที่ยังไม่ได้มาตรฐาน รวมทั้งด้านประสิทธิภาพและอธยาศัย

ยูนนานมีแม่น้ำใหญ่และเขื่อนหลายสาย การแปรพลังงานน้ำให้เป็นไฟฟ้าจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของยูนนานและเป็นส่วนสำคัญของนโยบายพัฒนาเขตตะวันตกของจีน เพราะยูนนานสามารถขยายไฟฟ้าที่ผลิตได้ให้แก่ประเทศไทยและมณฑลทางตะวันออกของจีน แต่ผลกระทบทางด้านลบของเขื่อนผลิตไฟฟ้ามีมากทีเดียว ซึ่งรวมทั้งผลกระทบทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมและต่อผู้คนทั้งในยูนนานและนอกประเทศที่อาศัยอยู่ตามลำน้ำ ผลกระทบด้านลบของเขื่อนมีมากเสียจนรัฐบาลกลางของจีนสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลับไปทบทวนและปรับปรุงนโยบายนี้ใหม่ ยูนนานจึงไม่อาจสร้างเขื่อนได้มาก

คุนหมิงเป็นเมืองที่มีอุตสาหกรรมหลักคือ ด้านการท่องเที่ยว ดังนั้น เรื่องการจัดระเบียบต่างๆ รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆภายในเมืองจึงทำได้ดีมีสถานที่สำหรับเดินเล่น พักผ่อนหย่อนใจหลายแห่งทั้งในตัวเมืองและรอบๆตัวเมืองและยังมีค่าครองชีพที่นับว่าถูกมากเมื่อเทียบกับเมืองใหญ่ๆอย่างปักกิ่งหรือเซี่ยงไฮ้

สรุปและอภิปรายผล

1. วิวัฒนาการและทำเลที่ตั้งของเมืองในนครคุนหมิง

เริ่มแรกจีนได้นำนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศมาใช้ตั้งแต่ปี 1979 ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนเติบโตอย่างรวดเร็ว ภายในช่วงเวลาไม่ถึงสองทศวรรษ อย่างไรก็ตามก็เกิดเรื่องด้วยอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วทางด้านชายฝั่งตะวันออก จนเกิดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ในส่วนอื่นๆของประเทศ ทำให้ทางการจีนจำเป็นต้องปรับทิศทางและนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของจีนในยุคปัจจุบัน ดังนั้น รัฐบาลจีนได้หันมาให้ความสำคัญกับภูมิภาคตะวันตก ซึ่งอยู่ตอนในของประเทศมากขึ้นภายใต้ นโยบาย “Xibu Da Kaifa หรือ Great Western Development Strategy”

รัฐบาลจีนในยุคนายจูหรงจี ได้หันมาเน้นความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่ตอนในทางตะวันตกของประเทศเพื่อบรรเทา ป้อนกัน และลดปัญหาความแตกต่างของระดับการพัฒนา (1996-2000) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฉบับแรกๆที่เริ่มให้ความสำคัญกับการปฏิรูปเศรษฐกิจไปสู่ภาคตะวันตก โดยมีมณฑลยูนนานเป็นมณฑลตอนในที่ไม่มีทางออกทางทะเลหากแต่มีพรมแดนติดต่อกับลาว พม่า และเวียดนาม เชื่อมต่อมาถึงไทยโดยผ่านแม่น้ำโขง รัฐบาลกลางจึงได้วางตำแหน่งให้ยูนนานเป็น “ประตูสู่ภาคใต้” ของจีนเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติในพื้นที่ดังกล่าว โดยเน้นการสร้างสภาวะแวดล้อมของการลงทุนในพื้นที่ภาคตะวันตกให้ดีขึ้น ด้วยคาดหวังว่า การลงทุนจากต่างชาติจะเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและสร้างความพร้อมในการเปิดภูมิภาคนี้ออกสู่โลกภายนอก

2. รูปแบบการขยายตัวของเมืองในนครคุนหมิง

เริ่มแรกไม่ได้มีแผนพัฒนาอย่างชัดเจน จนเมื่อเกิดแนวทางการปฏิรูปเศรษฐกิจที่ทำให้เศรษฐกิจของจีนในฝั่งตะวันออกมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่ถึง 20 ปี แต่ความสำเร็จของการปฏิรูปดังกล่าวกลับกระจุกตัวอยู่แต่ในพื้นที่ตะวันออกของจีนและก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างภูมิภาคที่ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของชาวจีนรวยตามแถบชายฝั่ง และชาวจีนยากจนที่อยู่ทางตอนในของประเทศ ซึ่งอาจสร้างปัญหาสังคมตามมา ทางรัฐบาลจีนจึงได้เห็นความสำคัญของพื้นที่ด้านชายฝั่งตะวันตก จึงเกิดนโยบาย “มุ่งตะวันตก Go West Policy” ภายใต้รัฐบาลกลางปักกิ่งของนายพล จูหรงจี เพื่อมุ่งเน้นพัฒนามณฑลจีนตะวันตก

นครคุนหมิง ซึ่งเป็นเมืองเอกของมณฑลยูนนาน ก็เป็นพื้นที่ที่รัฐบาลกลางให้ความสำคัญที่จะพัฒนาพื้นที่ของเมืองนี้ให้กลายเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าแห่งใหม่ เป็นแหล่งอุตสาหกรรม และขยายพื้นที่ทางเศรษฐกิจให้สามารถขยายตัวได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากนครคุนหมิงมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวไม่สูงมากนัก แต่ด้วยความสมบูรณ์ของทรัพยากรและมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นทุกปี ตลอดจนมีการไหลเข้ามาของทุนต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้นครคุนหมิงมีศักยภาพและมีแนวโน้มที่จะมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจต่อไป

รูปแบบของเมืองในนครคุนหมิง แรกเริ่มเป็นรูปแบบแกนกลางใจเมือง(Core) ดังจะเห็นได้จากการที่ยังไม่มีแผนพัฒนาเมือง การขยายตัวของเมือง อุตสาหกรรมหลักของนครคุนหมิงจึงเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเป็นหลัก ในส่วนของอุตสาหกรรมหนักและอุตสาหกรรมเบายังไม่มีความโดดเด่น รัฐบาลกลางจึงได้วางนโยบาย “ มุ่งตะวันตก Go West Policy ” เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของภาคตะวันตกและขยายเมืองคุนหมิงให้เป็นเมืองหลายศูนย์กลาง (multiple nuclei) ตามทฤษฎีของโซนซี แฮร์ริส และ เอ็ดเวิร์ด อัลลมัน ซึ่งป็นลักษณะการขยายตัวไปในเมืองทั่วนครคุนหมิงและทำให้เกิดย่านหลักๆ เช่น เขตศูนย์กลางเฉพาะเพื่อการขนส่งขนส่ง โลจิสติกส์ คือ เขตเกาซิน เขตไลฟา และเขตสวีนเตียน เขตศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว คือ เขตต้าลี่ เขตลี่เจียง และเขตอุตสาหกรรมหลัก คือ เขตตงชว่น เขตเกอจีว จะเห็นได้ชัดว่านครคุนหมิงเริ่มมีการการขยายตัวของเมืองต่างๆและมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจีน

3. ปัจจัยการขยายตัวของเมืองคุนหมิง

ดังจะเห็นได้จากปัจจัยการขยายตัวของคุนหมิงนั้น ไม่ได้มีแผนพัฒนาอย่างชัดเจน เป็นเมืองที่อยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศที่เน้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลัก เพราะเป็นเมืองที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม แต่ปัจจุบันนครคุนหมิงเกิดการพัฒนาดังกล่าวขึ้นเนื่องเพราะความใส่ใจของรัฐบาลจีนที่หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคตะวันตก เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน เนื่องจากอดีตเกิดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาจากแนวทางการปฏิรูปเศรษฐกิจที่ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็วทางภาคตะวันออก รัฐบาลกลางจึงได้วางนโยบาย “ มุ่งตะวันตก Go West Policy ” เพื่อให้ชายฝั่งด้านตะวันตกเกิดการพัฒนา ซึ่งรวมถึงนครคุนหมิงด้วย เพื่อให้นครคุนหมิงซึ่งเป็นเมืองเอกของ มณฑลยูนนานกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและศูนย์กลางทางด้านอุตสาหกรรมแห่งใหม่ เช่น โครงการการค้า หลั่วซื่อวาน (Luosiwán) เป็นศูนย์การค้าส่งขนาดใหญ่และยังเป็น

ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศ ศูนย์ค้าส่งแห่งนี้มีความสำคัญต่อนคร
 คุณหมิงอย่างมาก ทั้งยังมีความหลากหลายของประเภทสินค้าและคุณภาพ สามารถตอบสนองต่อความ
 ต้องการของผู้ซื้อในแต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการซึ่งสามารถช่วยลด
 ต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการ และมีความพร้อมสำหรับการเป็นศูนย์กระจายและรวบรวมสินค้าสำหรับ
 รองรับผู้ผลิตจากทั้งในจีนเองและจากประเทศต่างๆจากทั่วโลก รวมถึงกลุ่มลูกค้าประเภทต่างๆ อาทิ นัก
 ธุรกิจ ผู้บริโภคทั่วไป ตลอดจนนักท่องเที่ยวอีกด้วย ทั้งนี้ ทั้งทำเลที่ตั้งและความสะดวกในการคมนาคม
 ขนส่ง เป็นอีกหนึ่งข้อได้เปรียบของศูนย์ค้าส่งแห่งนี้

สิ่งหนึ่งที่สำคัญ คือ การคมนาคมมีแผนพัฒนากิจการด้าน โลจิสติกส์ โดยระบุว่า ในช่วง
 “แผนพัฒนาฯ ปี ฉบับที่ 12” เป้าหมายใหญ่ของการพัฒนากิจการด้าน โลจิสติกส์สมัยใหม่ของนคร
 คุณหมิง คือ พัฒนานครคุณหมิงให้เป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญของระบบสายโซ่อุปสงค์และอุปทานของ
 ระบบ โลจิสติกส์โลก

มีการลงทุนสร้างสนามบินใหม่ในนครคุณหมิง เส้นทางถนนเชื่อมไปยังเมืองต่างๆ ในสาธารณรัฐ
 ประชาชนจีนส่วนภายในนครคุณหมิงได้สร้างรถไฟลอยฟ้าและรถไฟฟ้ายกระดับ 6 เส้นทาง เพื่อรองรับการ
 ขยายตัวทางเศรษฐกิจของนครคุณหมิง

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527

เชิดชาย เหล่าห้ำ. สังคมวิทยาเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2520

ระหัตร์ โรจนประดิษฐ์. การวางผังเมืองโลจิสติกส์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550

วิชัย ศรีคำ. ภูมิศาสตร์เมืองการวางแผน. นครปฐม : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542

เสนห์ ญาณสาร. ภูมิศาสตร์เมือง. เชียงใหม่ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549

สมชาย เดชะพรหมพันธุ์. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพฯ : ศิลปบรรณาการ, 2522

ฐานข้อมูลออนไลน์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “ความหมายและอาณาเขตของเมือง.” เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.nidambell.net>

ชุมทรัพย์คุณหมิง ‘คุณภาพ’ พารวย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.thailog.org>

คุณหมิง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net>

คุณหมิงประตูกำลังค้าตะวันตกของจีน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.oie.go.th>

เจาะยุทธศาสตร์เส้นทางขนส่ง 9 เมืองหลักแดนมังกร [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.logisticdigest.com>

ทิศทางใหม่ของนครคุณหมิงและมณฑลยูนนาน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.depthai.go.th>

ธนิต โสรัตน์. “เส้นทางเศรษฐกิจR3e เชื่อมโยงเชียงราย-คุนหมิง ประเทศจีน 2.” เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.tanitsorat.com>

แผนการพัฒนากิจการโลจิสติกส์ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.chineseclinic.moc.go.th>

มณฑลยูนนานนครคุนหมิง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaibizchina.com>

วิจิต ชิตวิมาน. “บทสัมภาษณ์กงสุลใหญ่ ณ นครคุนหมิง.” เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.thai.cri.cn>

เศรษฐกิจของคุนหมิง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.depthai.go.th>

เศรษฐกิจของคุนหมิงช่วงครึ่งแรกปี 2553 [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.depthai.go.th>

สายการบินคุนหมิงเปิดให้บริการการบินอีก 2 เส้นทาง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaibizchina.com>

อักษรศรี พานิชสาส์น. “นโยบายภาคตะวันตกของจีนและนัยต่อไทย(1).” เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.nidambe11.net>

R3e เส้นทางเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำโขง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.fahchiyo.com>